

بسمه تعالی

سازمان جهاد کشاورزی مازندران

قابل توجه کشاورزان عزیز

اطلاعیه ترویجی

عوامل کنترل کننده ماده آلی در خاک

مقدار ماده آلی خاک بوسیله تعادل بین اضافه شدن مواد گیاهی و جانوری، مقدار هدر رفت و تجزیه آن کنترل می شود. مکانیسم های اضافه شدن و کاهش یافتن ماده آلی بوسیله عوامل و فعالیت های مدیریتی به شدت تحت کنترل قرار می گیرند و به طور کلی پنج عامل بر میزان ماده آلی خاک مؤثرند.

۱- مدیریت خاک: عملیاتی که باعث افزایش رشد گیاه در مزرعه شوند باعث افزایش توسعه ریشه ها و بقایای گیاهی در خاک می شود.

۲- بافت خاک: خاک های تعیین (بافت ریز)، ماده آلی بیشتری نسبت به خاک های شنی نگهداری می کنند.

۳- اقلیم: دمای بالا باعث سرعت تجزیه و تخریب ماده آلی خاک می شود در نواحی با بارندگی بالا، رشد گیاهان بهتر و بیشتر است و بنابر این ریشه ها و بقایای بیشتر در خاک تولید می کند.

۴- موقعیت جغرافیایی: نواحی پست با زهکشی فقیر از طرفی به علت اینکه واحد مقادیر کمتری از مواد آلی باشند از سویی به علت اینکه اکسیژن کمتری برای گیاه اکسید شدن و تجزیه ماده آلی موجود است و از طرفی دیگر این نواحی مانند مخزنی برای تجمع ماده آلی می باشند چرا که این مواد از دامنه شیب ها با نقاط مرتفع فرسایش یافته و در پایین تجمع می یابند.

۵- پوشش گیاهی: عمده ماده آلی اضافه شده به خاک در دشت ها از ریشه گیاهان چمنی و علفی که سطح را کاملاً می پوشانند حاصل می شود و در جنگل ماده آلی از برگ های خزان شده بر سطح خاک بدست می آید.

راهنمای مدیریتی که باعث افزایش محتوای آلی خاکها می شوند عبارتند از:

- رواج مصرف کودهای دامی، سبز، کمپوست همراه با کودهای شیمیایی.
- ضرورت تولید صنعتی کودهای بیولوژیک.
- اهتمام در حفظ و احیاء، چمنزارها، جنگل ها، مراتع و پوشش گیاهی.
- ممانعت از آتش زدن مزارع بعد از برداشت.
- مدیریت بهینه چراء گاهها و مراتع و ممانعت از چرای بی رویه.
- افزایش تولید بیوماس گیاهی و حفظ آن.
- توسعه سیستم های زراعی (بدون خاک ورزی) و یا با حداقل خاک ورزی.
- کاهش عملیات مکانیکی غیر لازم و حذف شخم و غیر ضروری.
- رعایت اجباری تناوب زراعی.
- برقراری تعادل مرتع و دام و حفاظت و احیاء مستمر مناطق چراء.

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی